

Karlis Students.

Pee Warschupites. (Walkā un apkārtnē).

ZIEMEL- LATVIJĀ

Politiski-labeedriki-literarisks nedelas laikraksts.

Nurmurs makiā 10 lant.

Jinak festīdeņās.

Redakcija **Walkā** Rīb. reholtz Seminara ielā Nr. 10. Daugavas 89
Kandorls S. Stausīds grāmatu tirgusnādz. Zākl. 40.

Rebaltijos rūmos flundas
no pulsi. 19—16 wašarā.

Teofīls rehlinis
Latvijas pošta 2735

Vorakstīšanos pieņem kārtītā kontors un viņos posta kontors
un grāmatu veikalos.

A b o n e f ī a n a s m a k ī a :
ar prepublīkumi
U 1 mehniel 24 — 50 lant.
• 3 mehnieliem 1 25
• 6 mehnieliem 2 50
• abejemem 50% o daļgoši.

Studinājumu mācību:
(par vēnedes pliek pritā zinām)
Preču apjomis 50 lant
leħķa 25
studinājumu balād 10
Darba mēleitīšiem par vīķīnu.

Manuskrīptu ekspluatāciju apjomino redažijai vienā līdzē vārbi un abete.

Gastinhvēze rottēpondentī jaunem brīvībemplorū.

1931. g.

Pee Warschupites.

(Walkā un apkārtītē).

Katra zilwela dīshwē ir brihschi, kas til dīsh
neaismirstas, kas beeschi naht prahṭā — kā wehīsch
eesitas sejā. Leelas daschreis naw it ne tāhda eemiesla
un tomehr . . . ja, kapebz gan wehīsch puhsch?!

Kapebz zilwelu apzeemo atminas, atschalz no bijusčām
deenam, no pagahines tumfas kā tāhda puks īmar-
šcha, kaut pats seeds sen jau nobitris? Ir schajos
brihschos kaut kas dītsch, līstenigs, kas leel sirdij no-
drebet un ūlāt kā dseesmai, kas sen jau ijdseedata.

Sahlot ūcho aprakstu, ari manā ātmīnā usplauksi
brihnischķiga aina, were na dīshwa glešna. Es stahwū
Rīgas stacijā sem melneem noliehpuščeeem junta sprai-
schteeni un gaidu Walkas wilzeenu. Ir sfaidrs, mas-
leet nosarmojis, maita rihts. Ausstrumu puše ir weeg-
li nosartusi un zauri lokomotivju duhmeem met gaijā
farlanigu blaħsmu. Gar barjeru, apkrahwusčees so-
mam un nesameem, pulzejas laudis un nepazeetigi
raugas us fledem, tur wašaga peenahkt wilzeenam.
Biru sejas leekas pelekas un druhmas, bet tad pē-
veshi sem tumščā junta ūju reschgeem kā gari ugu-
nigi schlehpī eeschaujas faules starī un nahkosčā azu-
mirklī laušču galwas sahl mirdset brihnischķigā gai-
smā. Juhs teikseet, kas tur sevišķes. Vateescham naw
jau nela, bet tomēr man ūjis slats neiseet no prah-
ta. Kā schodeen es redju druhmas pelekas sejas, ku-
ras aisehnojusčas sahpes, tuhpes, skumjas. Kā siveh-

tribu gaidot tās zelas pret sarkstoscheem rihtem un
pepečhi laħds muħħċigis Sveħittajis apbalwo wi-
naa ar gaixchi. Sautes wainagu — preeku, dsiħvibu,
aldfinsdjanu. Kas ir gaixħais pawararis, zeribu aug-
sħamxelšanak, weħl neplauk isħu seedu smarċha,
kun es neesmu nekkad tik dsit ijjutis kà schajja marta
riħħa sem stażijs nofweħpu sħeem stilka jumta sprai-
sħeem.

Gaijhais patwasaris, zeribu augjhamzelishanas.
Get deenas, godi —

Leekas, ta dñirdu eß neßaidri dunot

Laikus, kā smiltis pahr galwu, kas friht.

Uueju fa fapa es jaajuhtu trunot —
Olaram aqur tumfu eaischs seules stars snihd

Ja, eet deenaś, gadi. Kä fausa ſmiltſ zauf pirk-
ſteem — neapturama, netverama — aifluhp laiſt.
Winam lihds filgana muhſchibas perſpektiſt lahpj
ſapri, ilgas, zeribaś. Warens un wiſupehzigſ ſavon
eedomibū pahr paſaules falneem un Ilinim ſtaigā
zilvoets, raugas pahri beſidbeneem un aifam, urbjaſ
ſemes dſlumos, deg mihlā, naidā, bet tad... tad
uſpuhſch ſaltais nohwes wehſch un kā neeziſ ſmil-
ſchu graudinjsch wiſch paſuhd nebuhtibas tumhā. Reis
bijā. Wiſs pahrweidojas, mainas, ſuhd — wiſs ir
pelni un putekli. Muhſchigs un nemainigſ ir tilai
deewiſchigais garſ un miheleſtiba, kaſ zet almenus
no kaſa, weiz nahwi un iſnihzibu, nes dwiehſeli pre-
tim ſoulei un muhſchibai. Schai leelai, deewiſchigai
Miheleſtiba, ko apſpaltu un iſkehmotu, asu erlkſhku
wainogu galwā reis nagloja pee krusta kola, ſchodeen
ſan ſwanii, ſtrej pretim ſirōs gaifchās zeribu ſtrau-
mes. Isplehn ſahpes, nobahl zeeſchanaſ — wiſs lee-
kaſ neeziſ un fiſls.

Wainags ehrlischlotais, sah dreis ap galvu
Wijees, kas Winam Golgata aiss,
Atplaukst par krahschui mirdoschu balvu
Deevolschko sahpju algojums maiss.

Nisluhp laiks — deenas eet us pawasari, gaischo seedu pawasari. Lai gan upes urds wehl sem ledus wahla, seme stingst sneega sega, jirdi plaukst jau preezigs zeribu dehs — drihs plauks sihlais pumpurinsch, wehrsees pret fauli, seedes.

Gara un skumja bija seema, hmagi, sahpiigi
zirtas sirdi nedeeunu aitahrpainas bultas. Es sinu —
wehl winas duhls un lidos, bet schodeen par to ne-
gribas domat, schodeen no augstajeemi torneem dun
brihnischliga wehsts: lai rimst sahpes un skumjas,
lai salo preezigois zeribu dehsts, jo Mihlestiba ir
augscham zehlujees. Weilta nahwe, isnihziba, naidz
un taunums. Deenas eet us pawafari, gaischo firschu
pawafari.

Bet nu wilzeens wed us Walku, kas reis tila schausta un krustâ fista, bet tagad pamajam zekas aug-
schâ no nahwes meega. Al mihlâ, wezâ Walka, mana jaunibas ilgu un sapnu pilsehtia! Stahds sawads ne-
meers schalz firds ofinu straumës, kad aismaldijees behrns reis atkal atgreeschjas mahjäas — laut brihlini
pasehrst.

Lai gan Walka atrodas paščiaus Latvijas sēmētos, jiešč uſ tureeni nauv ilgs — wilzeens no Rīgas ſtrej tilai tſchētras ſtundas. Brauzot nekas ſeivisčkis negadaſ. Piahtā man palikuſi tilai kahda wareni mutiga ſeeveete, ſas, dſirdu, brauz uſ Pahli woj Salazgrīhwu.

— Juhs gan neweens newarat eedomates, zif
es esmu leela strahdneeze, — lad isnahl runas pari

darbu un strābāšanu, vina stāhīta. — Man jau
īvēdri līķi šķotēs weē, la zīli strābā.

Es pozētu ožis. Ja, ja naw lo brihuetees.
Mamma ir pamatiga — savi pudi astoni dīshīšwa-
rā. Kā tur nelīhs īvēdri. Mūžsu pusē Silenei ar
bijā matā tāhā pat vaina...

Uf pretejā sola sehd zīta dama. Ta nu ar to
darbu tā nedīšoja, bet zilwelam tāpat savā māsa
wainīte: naw lassīusi grahmatu par smalku un pē-
kāhīgu uswēshano. Vina pa zelam ehd\ apelsīnus
— es wehl zilwelam savu nosi paleeneju — bet kād
zehīs iſlāhpī, sols poleek peeswaidits nīsam kā lai-
dors. Ja nu buhtu wehl wihrejcha zilwels, bet pēhī
issīata tīhri pēklohīgs ūewīshīks. Mahk romanus
lai lafit, tikai tur laikam deemschēhl naw teikis, la
latram pāščam savi mehīli ļapeevahz. Nujo, ia
grahmatina par smalku uswēshano... Zīls vīnā
urbees par daudz, zīts nemos. Slīkti tā un slīkti ūchītā.

Ap pusdeenas laiku wilzeens eived Wallas
stāzījā, kas agrak atrādās tāhā pilsehtas nomalē, se-
mā, purivainā weetā un aplkalpoja weenigi ūluhjeenaš
un ūluķīnes ūchauršleeschū zelus. Tagad ap stāziju
jau eiprojektētas eelas, daļa puriva ušvalneta un redī
šozeltaš ari wairakas mahjas.

Pati pilsehta atrodās us neleelas, deesgan strau-
jas ūdebeles upes krastiem, kas pret pāšču Wallu gan
ir meerīga un rāhma, jo stāhīos dīsrīnīvū preekīshā.
Widus laikos upes wahrdaaula saulta ari pati pilsehta
un savu tagadejo wahrdu mantojuši tilai wehlač.
Wallā nelad naw bijuši apzeelinata, ne vīnas ap-
lāhrinē zelta kāhā brunineeku pils, lai gan weeta
tai Butras kālnā buhtu deesgan išdēwīga. Vina pa-
stāhīwejuši weenigi tā ūrgotāju un amatneeku nometne,
kur beeshī notikuščas landtagu un pilsonu deputatu
sapulzes.

Genās kronikās jau no 1334. g. Wallu min
tā mīstī, kas pamāsam arweenu pēcīvīg, bet pilseh-
taš ūcības īākem tilai 1584. gadā.

(Turpmāk wehl.)

Karlis Students.

Pee Marschupites.

(Walkā un apkārtne.)

(1. turpinajums.)

Wijsā savā pastahweschanas lailā Walla stipri zeetuši daschados karos. Jau 1845. gadā to islaupa un nopošta leisčiū lunigaisčkis Ogeris. Sweedru un polu karā (1627. g.) pilsehtu atkal iik stipri nopošta, ta tur palees tītai 8 pilsoņi un mahzitajs. Tad sweedru karalis panihluscho pilsetiku aldhwina kahdam savam sara vīhrām, bet wehlat wina pahreit pulweschā Andrepa ihpaschumā. Seemelu karā (1708. g.) pilsehtiku attal galigi sagrāvji un nopošta, ta kā wai-

raus gadius ta neleet uemas apdīshwota. Tītai pehj ilgaka laika wina atjaunojas un 1790. g. tītai par Walkas apr. pilsehtu. Tomehr ari tad wina attīstības loli lehnām un wehl 1819. g. pilsehtā ir tītai 450 eedīshwotaji. Kad Wallu pēcēveno dīsīzeti tīsklam, wina strāni usplaukti un pirms kara skaitas par eehrojumi satīsimēs un tīdsneegzibas zentru, kurā ja plūhīs pēzī dīsīzeti un mitinas ap 19.000 eedīshwotaji.

Walsa atrodas uz latviju un igauņu robeščas, tapehz agrak to gandrīhs weenāda skaitā apdīshwoja abu tautību eedīshwotaji. Pirms kara pilsehtā tomehr bija nelcelts latviju wairakums, kas kara laikā wehl wairojās, bet 1919. g. Igaunijas waldiba pilsehtu gentās stipri pahrigaunot, kas wina išdevās tīktahu, ta 1919. g. augustā wina ūstītā 7705 igauņus un lītai 6560 latvju. 1920. g. julijsā starptautiskā iekšķrejteesa ar anglu pulkvedi Talantu preesīcgallā Wallas pilsehtu pēcīkihā Igaunijai, Latvijai atstājot tītai daschas ahrpilsehtas mahjas, kas atradās uz Evgaschu laukuma un zītu aplahtrejo muišču semeni.

Schahda robešča Wallas latveeschus stipri apbehdinoja. Mosa, daschuveet tītai soli platā Warschupite, pah kuru agrak latrā weelā wareja pahlekt, tagad pēcīki tītīva par platu, dīslu, nepahbreenu un upi. Stāhvot wiaas krašos, latveeschēem bija jadseed gandrīhs tapat kā senā Israela behnēem:

„Pee leelas upes Bahvelē
Mehs īpmijschi bijām.”

Un teesčam, ja robeščas well un jemes dala vehz eedīshwotaju wairakuma, tad jasaka, ka te latveeschēem nodarija leelu pahrestību. Es pats esmu

wežs walzeneeks un pāsihtu tur gandrīhs kātru mahju. Man jaleezina, ka wijs pilsehtas lejas gals lihds jenakām Bijshtropu, Dahrša eelai un bij. seena tīrgumi pa leelakai dālai atradās latveeschu roldā. Te wehl tagad gandrīhs uš kāras otrās mahjas redī latveeschu wahrdus, lai gan desmit gados daudzi iavus ihpaschumus lītwidejuschi un pahrnahluschi uš Latviju. Pilsehtas kalna gals ap jauno iirgi un stāziju jau agrak bija igauņišķis, tapehz taisnīgi buhtu, ja robešča pilsehtu dalītu uš pušem, wai wišmas cetu gar Zahra basnīz. Tagad wina palīka igauņiem, un tur wairs nebūtu kā runat, bet sīds wehl smelds... kā behrnām, kām otrs atāchnis wina manūnas.

Muhu kaimiņus es pāsihtu gluschi labi, jo esmu ar winaiem, kā teikt, no behrna sahjas blatus audsis un wehlat bersis wenu školās solu. Man jašaka, ka wini ir labi un jauli kaudis, tītai... reijem nūhi tā wairak ceplēhstees. To es wehroju jau šolā, tur mani leelais Huils mehdsa allosīh pabihdit uš sola gala. Lai gan es augumā biju ūkals un ta „pehla” ūkās mājak — „tuhščas” man tomehr netruhka, un es kā gailens lezu pretim. Tā mums ta robešču willschana jau ūkās uš šolās solo, kad waldija wehl „no Deewa ūchelastibas mehs Nilolais otrās,” kas mums tādu robešču willschannu nelahwa ne mūtē nemēt.

Bet waj nu mehs weenmehr darām wišu to, ko mums lauj. 1919. g. pāvajari, kad pehz leelineešu išdīshchanas man Strentschos wajadseja noorganisēt opzahdibas eezirkni, igauņu komandants monu darbibu wišadi mehgina ja latet.

— Ta te lihds Gaujai viša muhsu ķeme, mehs to eelarojām, — viņš teiža.

Es to nekādi newareju saprast. Ja kaimiņš kaiminam nāk tālkā, waj tapehž tam peeder vīna mahja? Un waj tee leelīneki nebija naidneeki abeem kaimineem? Tātāku laikam. Bes tam — te Strenčos bija veens veenīgs īgaunis, suru, zil atminos, ūza uļa, bet ja tapehž latweescheem buhtu viši Strenči jalaicīš uļa, to es newareju un newareju saprast un biju ar meeru eet waj uo jaunu karā. Lihds laram jau nu aklal netikām, tikai reis tāhdā ierīkojumā mani divi durtori īgauni aresteja. Wīku guhīstā gan es atrādus tikai lihds mahjas durvīm un sapratu, ka šoreis naw wainiga ne Gauja, ne robežas, bet slāsts azu pohijs... Beļķos, zil dīrdeju, īgaunu komandants šķis ažis gan atrabis, bet tagad jau labi sen, kamehr ejet tās aklal pāsandejīs. Tā pāsaulē eet, — nekas naw muhsīgās un pastahwigās. Ari brihnīšķīgās ažis ne. Schodeen vīnas īmāda veenom, rihti jau mēlē otru...

Savos krajos paleel tikai Warschupite, jo tās užbeni naw til strauji, lai laustu jaunu zelu. Un aīs vīnas īmūni Walska lejas gals, par suru, man leesīs, ari paši īgauni laikam īvīšķi neprezzoja, jo agrakās Rungu, Rīgas, Kāleju, Rāpsehtas, Kalna un zītas apkārtējās eelas ir gandrīž bej dīshwibas. Daudzām nohājam durvis īlegtas, logos rehgojas papīru strehmeles, kas no ilgas stāhvēschanas īahlūšas jau dzeltet.

Stāhsta, la te dīshwollus warot dabut pilnīgi par welti — tiloi par mahjas usskatīšanu un, warbuht, eelas noslauzīšanu. Dāščas ehlas, īvīšķi nomāldā Rāpsehtas eelā, sahlot teesčam domat par... ūpsehtu, tikai schēl, ka ta atrādus gan turpat blakus, bet... Latvijā. Schos „lihkus” tad nu warot piekt ar višu semi par smieka naudu, pat par 80—40.000 īgaunu markam, kas muhsu naudā neisnākta waitas

par 400—500 lateen. Luhdsu, waj juhs nevehla-tees valsti par mahjas īhpachneelu 18000 dwehjelu leelā pilsehā? Man stāhsta, ka ta leeta neesot tūlīcīspēhjama. Īewīšķi weegli mahju eeguht ejet pātīku laudim, kas pehrlot latweeschu īhpachnumus. To kaimum naudas eestahdes višadi pabalstot, tā la viņiem pascheem nemaš newajagot nemaš dauds lāk mantas, ko lodes un ruhā maitā.

Tā pehz Warschupites īeezelīšanas robežas godā, viša Walska palīsa īgauneem, bet latweeschī atrādās uz īmīlīchainā Lugaschu laukuma, kur pat godigi sahle neanga, tikai vejhīš dzenaja puteklus. Nebija newīna brugeta zela, eelas, ne trotuara. Jo, bet nebija jau aīi uſahdu mahju — veenīgi Seminara eela, Rūhīeena zelsīš, dāščas ehlas Putras, dāščas Karatavu kalnā. Ar wahrdu salot, Walska bija mirusi, jo ta pilsehā aīs Warschupites tagad sauzās — Walga.

Bet... kas tiz dīshwibai, jebšķu viņš ari buhtu miris, kas agri waj wehlu mostas no nahwes meega. Uli modās aīi Walska, īsnira la apbūta prīzele no Pedeles dīselmes. Pilni spēhla un energījas kārdis nostahjās Warschupites kreisā krastā un teiža — te mehs esam un te mehs paliksim. Un, luh!, — sahla zeltees mahja pehz mahjas, rasīees eela, pehz eelas un tagad jau višas malas ir pilnas dīshwibas — waj tas Putras kalns, Waroru kapu apkārtne, waj pat semais purws aīs Lugaschu mahžitaja muhsās.

Walska pilsehās domē 25 domueki. Pirmos pīezos pilsehās pastahwēschanas gados walduīšķi īzialdemokrati. Wīnu īaimnekojšana, tā jau allāšči parasti, bijusi stipri personīga un masāk ūhruši višu eedīshvotāju ūhru interešes, tapehž 1926. g. viņiem walduīšana bijusi jaatdod pilsoņiem. Ari nu pat notikus hās wehleschanās pilsoni patrejuši vai-

rakumi, lai gan sozialdemokrati veemi domueku ēguvūši no jauna kārti. Tas lezīna, ka dāščas pilsonu grupas sahī aldušetees uz lauteem un pārvehrtet jawūs spēhlus. Kaut tas noderetu par mahžību, ka eeguht tikai tas, kas negū, bet muhsīgī kustas, agīlē, stāhī nomodā. Sozialdemokrati to arī veen prot. Tur pilsoni war eet pīe viņiem skolā. Wainīga aīi pilsonu īstādīšanās un īķekļīšanās daudsas sarastos, kas wāhīina spēhlus un kopejai leetai nenāk par labu.

Pareižā īaimnezzības nostahdīšanā un leideīgā walduīšanā arveenu savas spēhjas un prāsmi ir parahīšķi pilsoni. Walska to lezīna pilsehās īaimnezzīlo usnehmumi pārīstās. Schēe usnehmumi ir: pilsehās ūku sahgetawa, īegeļujo, elektīlā zentrale un dīrnavas.

Waj pilsehās pastahwālbai wajabjeja kertees pīe ūchādu leelu īaimnezzīlu usnehmumu īerīkojšanas un īsmailoīšanas, pat to war bižt dāščadās domās. Moni personīgi usslati un aīi nowehrojumi ir, ka usnehmumi, kas peeder sahī beedribai jeb pastahwālbai, parasti uīhluto. Īaimneeli tur gan dībīš pehz laram wehleschanam mainas un jau ūtāmīvārds ūka, la kopeja zukla nebarojotēs. Bet lai tas palekt, — ūhoreis muhs intereše, tā ūhēmūni īaimnekojūši sozialdemokrati, tā pilsoni walduīšanas ūkā.

Ējstātoles ūhō usnehmumi pārīstās, redzams ūku ūku sahgetawa sozialdemokrati, walduīšanā ūkā allāšči prāfīju ūpeņāks, kas pastahwīgi auguščas un 1925. g. ūhneegušas jau Ls 1615. — Pilsonu walbes ūkā, turpētim, ūchi pati ūhgetawa tikai pīrmā — 1926 g. prāfīju ūs 208. — ūpeņāks, bet pāhrejōs gados devuši ūkādru petru, kas ūvārīstās ap ūs 1500, bet 1930. g. pat usrahā ūs 2156.

(Turpmāk wehl.)

Pee Warschupites.

(Walkā un apkārtne).
(2. turpinājums.)

Neegelniga naw tif iplihboski strahdajusi. Tur
ehlās un inventārā eeguldīts leels kapitāls, kas gan-
drohīs sāsneids Ls 70000, prasot amortizācijai un
prozentu gadā waitak kā Ls 8000. Bahris gadus
neegelniga pārījusi peemassas, tātāku vijos pēezos
darbibas gados kopšāvilkumā dēwusi neleelu petru.

Elektrostatas zentrales un dsirnavu darbības pārskats par pēdējiem trijāiem gadiem ir strādājis pārīvus skaitlus pēnos lontā. 1980. gadā skaidra pēna pat sāņeids Ls 12000, tā kā valde saņemot domat par elektrostatas maksas paleiktināšanu.

Peegelnizu un elektro zentrali laipno pilsehtas galwas Behtsina un apr. waldes sekretara Torgana pawadibā man bija isdewiba apskaitit arī us weetas. Krihtot platām sneega pahrlom un puhschot kipram wehjam, tīrms ormanis ied muhs ahrā no pilsehtas us Lugaschu muischas pusi. Belsč ir schaurs un koh-pains, ja ja pagreesshas prelium brauzejam, sīrgs eesgrimst sneegā lihds ausīm.

Kranzu zelinalas mahjā cerihkota pilsehtas nespēhjneku patversme, kur apstāhjamiees brihdi op-filditees. Te jašaka, la pilsonu laitsā ari sozialā op-gahde sistematizēta un nostāhdīta uz taisnīgeem pamateem. Tagad satrs nespēhjneks, lai vīnsch lohdas pahrležibas, saņem finamu normu un tam nev ja-

raud, kā soziolīstu laikā, kamehr kā sāchēlaistibū sāchēma leelu latīnu. Pilsonu laikā pabalsts sāsneidsis līdz 20.— uz latīnu apgoħdjanom personu, kamehr pēc sozialdemokratiem visaugstakais bijis 8 līdz 80 sint. Lai nu weens jaka, kuras ir tas mašo brahlu aizstāhwi! Man te nela waits naw ko teikt.

Kad isbrauzām no Kranzu mescha, pa labi egku eelokā eerongam keegelniza³ garo slursteni. Schi rihpneezibas eestahde nodarbiot sesonos laikā ap 30 strahdneefu. Nascho galvenā sahrtā keegelus, brenu zaurules un podikus, 8 – 10000 gabalu deenā, bet visā darba sesonā ap 1 miljonu gabalu. Mahlus ied wagonetēs un opm. pus līm. tahluma. Vispirms tee nonahk mīhzitawā, kur viens ar maschinam sa- mīzga un tad formē. Schai eetaisei schogad projektejot peerihkot elektribu, kas raschōfchanu palehlīnās. Apšaht mīhzitawai sahdi 10 schluhni, kur noweeto gatawos keegelus un tos apschahīvē. Wehlaik tos sa- strauj milsigās krahsnis, kurās war noweelot ap 85000 gabalu. Schis krahsnis tad aizmuhrē, atstahjot valā tikai daschus zaurumus, pa kureem eemet masku.

Galwenà kurinachana tomehr noteek pa leelo
trohns muti, no kureenes leeemas wijotees zauci
wifai wifigai keegelu grehdai.

Keegelejiza savā pastahwejšanas laikā rascho-
juši milu slaitu drenu zaurulu, keegelu un podiavu,
kas atsīti augsta labuma un atraduschi nozehmejus
pat tālu ahprys aprīkla robescham. Starp skhū-
neem bīstā sneegā slahw wehl tagad goras grehdas
scho materialu, bet tee jau wiži gandrihs pahrdoli
gan semlopibas ministrijai, gan priwatām personam.
Veigās japeesihni, ka keegeljiza atrodas ap 3 km.
no pilsečias, kas sadahrdīna transvortu. To nāv-

padomajuschi winas eerikotaji, lai gan weetu un mahlu wareja atrast ari tuwal stajisai.

No scheenes garam stazijai išbrauzam už Varonu celu Pebeles kastą, kur atiduotas brižvibas žiņnās skrituschee lareivji. Bauri pēc nigungsham preesāšu filam zelschaisjved už tā sauzamāni Sahgu dīsrinavam, kur atrodas ari Walkas elektrofikās zentrales spēkla stazija.

Sahga rajons ar straujo Pedeli un stahwajeem kraesteem ir saulalā Walkas apkārtnes weeta. Klusa-ja fila preedēs gar zetu paredzēts Walkas wasarnizgā rajons. Waitali gruntsgabali jan esot pēcslīkti un sahavasār sahīšot zelt pīrmās wasarnizgas.

Bahri Pebelei otrā krasī atrodas ta sauzamā Heidelbergā, kur ne weens ween Wallas pahritis buhs jutis pulsām diwas sirdis $\frac{3}{4}$ takti. Heidelberga esot ari ta, kas stipri turinot walzeneeshus ar laimineem, jo wineem lūht, ta Pebele pavīsam nederot pelbeschanai, tapehž ka tai fātētot wiſi kanali-sazijas netīhcumi. Tad nu miyhee laimini fītōs was-faras wakaros un ūewiſchki ūwehīdeens straumen ween plūhtot us muhsu Heidelbergu, kur jaunka ūdraudībā ar muhsu kaudīm gan kostīmos, gan bes-gulot gaulē, peldotees un reisem noslehdot til stiprus lihgumus, ka nekahdi diplomati tos wairs newarot ne saraut, ne ijschēkti. Kurai valstij jaun to ūamasinas eedshwotāju ūkāts, to gruhti konstatet, latšhu sirdis Heidelbergā pašaudejot dāndsi. Un daudzi vīnas tur ari atrodot, jo kur t' gan ūkās lai galu galā paleel.

Tas tå Heidelbergå, bet dñsrnawu 80 fürgt
spehkt maschina elsdama gahdå Wallai gaifmu. Tur-
pot blakus telpå eerihlotas ori dñsrnawas ar rupjeem.

smalkeem un gruhbu gangi. Tās reisem bsen turbine, reisem, satvstarpeji ispalihdsotees, ari twaifa maschina. Un darba netruhfsot ne weenai, ne otrai.

Staigajot pa Valkas eelam, zela malās war redset sawalnetas goras afmens grehdos, tas domatas eelu brugeschanai. Schini wajadsibam pilsehta schoseem nopirkusi 160 wagonus afmenu, tas gandrihs wiſi nahluschi no Šomulu un Ērgemes stazijs.

Tā tad pehdejos preejos pilsonu waldischanaš gados dauds dorits pilsehtas labflahjibas weizinašchanā un maksati ori parahdi, tas jadara latram fahrtigam zilvelam. 1. janivari 1926. g., sozialdemokratisem nododot pilsehtas fainmeezību pilsoniem, skaitijees deszīts Ls 63527, no kurās summas nomalksti parahdi tilai par Ls 4000, tā tā paleek deszīts Ls 59527. Uſ ūhi gada 1. janvari deszīts bijis Ls 49900, bet no šīs summas Ls 29000 nomalksti parahdi, tā tā deszīts paleek tilai Ls 20900. Kopsummā uſ latru Valkas eedschwotaju gulos Ls 110 parahdu, bet mantaſ ūtotoes Ls 210. Tā tad galu galā walzeneeschī nemas tif nabagi now, — tas naudinkas gan pamask, bet toteesu ir manta.

Pahri Valkas ūhko namu druhsmai dižchi un eespaidigi zelos gimnasijs, 1. pamatskola un tautas nome. Raugotees uſ ūhim zehlām zeltņem, leekos, ta wiſa pilsehta kuhst leelaka, gaischala, piluigala, kaudis mostas no meega grib buht labaki, zilvezigati. Un wezais ūugaschu laukums, ūkfeet, ūgaidijs ūvus ūebedu ūailus.

Ugrā, ūlainei rihtā pirms ūlndu ūahlischanaš weru ūho gara gaismas templu duewis, lai eemestu azis ari ūinu cēſcheenē. Simpatiſla direktora pawa-

dibā ari ūjeju ūauri gimusijai, redsu gaischās klases, astu ūahli, bibliotesas ūsstabu, kurā jau glubajotees ap 5000 grahmatu daschadās walodās. Plaschās ehlas eekšēene wehl now galigi ūsbūhweta, ne ūstrahſota. Truhfsot ari wehl wiſa wajadsīgā inventaro, tatschu ūtolā jau no wiſes Valkas apfahrtnes ūaplubuschi ap 170 jauneeschu, lai augtu ūeli ne ūkoi ūeesā, bet ari garā.

Gandrihs ūlaus gimusijai 1. pamatskola, kurā mahzotees ap 200 ūkolneeku. Atri te ūcipnais un waslodignis ūkolas pahrsinis ūrahda man ūloses, ūkolas dorbnizas, wirtuwi. Tapat tā gimusija, ari te it ūtava ūrihlojumu ūahle, tas pāredzeta ūkolneeku ūrihlojumeem. Uzmanību war ūtisit ari muzejā, ūrā ūwahktas dauds daschadās ūnleetas, ūlahdu, angu un almens ūolezījas.

Uſ ūhi, ūpeziali ūhim ūluhkam ūeltās ūkolas, Valka ir wehl otrā pamatskola, tas ūgaidam mitinās bij. Tehrauda ūminorā. Atri ūinu ūpmeslejot ap 200 ūkolneeku, tas preeessh ūchaurām ūelpam esot pahrat ūeels ūtis. Ēiwehrojot to, pilsehtai jau it pādomā ūjuna pamatskolas buhwe, tas pehž ūhrijs gađeem, ūekos, ne ūmas ūespaidiga ūtahses ūretim ūwai ūezakai ūahsai.

Valkas arōdskola atradusi ūjumi 1. pamatskolas ūelpās, ūr noturot teoretišķas ūndas. Praktiskiem darbeem ūhai ūkoli ūdeles malā uſ bij. Blusin ūrogus ūjenes ūzeltas plaschās dorbnizas. ūtolu ūpmeslejot ap 100 ūkolneeku, no ūreem 24 ūgatawojotees ūaldneeku, bet pahrejee — ūtſlehdneeku-maschi-niſtu arōdam.

(Turpmāt wehl.)

Pee Warschupites.

(Walkâ un apkahrtne).
(8. turpinajums.)

Lai gan wehl paagra rihta stunda, darbnizās meistaru vadībā darbojas jau grupa audzēkni. Nuhž moskīnās, schnahz sahgi, klandī zirivji,— visi dīsti eegrīmusiški darbā. Mechaniskā nodatā školneekī jau pagatavojot daschadus motorīshus, maschinu datas u. t. t., galdneeku darbnizā daschadas mēhbeles, slehpes un zītas leetas. Schai školai paredzama visgaišgalā nahkotne, jo no winas išejoj, zilweks war tuklin stahtees darbā, kamehr nespzialisteem, pat ar augstaku isglihtibū, darba daudzreis tružīst.

Daudsam Wallas un apkahrties organizacijam leels sahpju behrns ir tautas nams. Wirsch ilgi tolots, zelts uj tschetreem grunts gabaleem un isnahzis kreetni leelaks un lepnals ka domats. Ta jau nu nebuhtu wehl leela nelaime, bet... isnaakajis slipri dahrgi — Ls 403 839,54. No waldbas gan sanemti Ls 150000 pabalsta, Ls 120 000 Hipoteku bankas ajsnehmums, bet Ls 133 839 paščas krahi-aidewui sabeeebribas, kas tagad til juhtami gultstotees wirsut 450 beedreem, ta pee smageem hainunceizifikas kriese laikeem ejot gruhli to slogu nest. Tagad nu ejot ec-waditas farunas ar waldbu un mehginiats atrast zelu, ta šcis gruhribas masinat. Buhtu jauehlas, lai waldbiba teescham nahktu prelimi taudim, kas labu gribedami usnemuschi plezos tahdu naštu, ko nevar

nest. Weens labums no wiša ta tomechr isnahžis. Wolkai ir tautas nams ar plāšķu isrihkojumu sahli. Lai nu zīk grāhi bijis viņu dabut gatajuvu, semē tā tagad neveens vairs neviens. Un tas iau arī ir lab-

Beedribu Walkā tikpat dauds, zit siltā laida
Sahga sīlā sehnū. Dauds jau nu gan pat wiñān
naw fo rruat — wairums pastahw tikai wahrdū pehz
leelas rossibas nejuht. Aktivitās Sporta un Zīglīh-
tibas beedribā, Seeweeshu uaz. liga.

Waj walzeneeschi leeli dsehraji? Newar teilst ka nemihletu sawu tscharku. Pilsehtā pastahw diw trakteeri mi diwi beedribu klubi ar pilnām busetenn kas pilsehtai matsā gadā Rs 10000. Tā tad dser deesgan smuli dser, jo kur 'tad tee trakteerneeki tnaudu rantu, ja nenodsertu.

Leelee Sibirijas iſdſchreji gan te paſchu ſemi nedabujot wiđu pilnu — tee laiſchotees pahii robeſchai uſ ahrſemem, kur ta manta 30 — 40 proz. leh taka un wehl ſiſprala lai. Kead eſot peelehjuſtſeess id uſ wella paraučhanu, tad lihgodaemees nahtot mahjās —

— Kā ne... ir... abet pilns wehders. Tīk rā kontrobanda, — smejoties pahrnahzeji, bungodam savas īdņakšas lāvsestas.

Ja ir. To reds ari robeschsargi, het klaht ne teek un muuth ujslikt newat. Un ta pahri robeschaaiseet naudina, atpakat atnahk dullas galwas.

Bes schnabja igaunu Walgai wehl ir diva eestahdes, kas aitwelt latweeschu naudiuu, — kino u pirts.

Vispirms tas kino ir tagad weena tahda leeta, bet suras zilvēks nemas nevar ištikt. Walkā winsch fahdreib bijis, bet naw warejis ilgi turetees. Iškonfurejuschi igauņu Walgas kinischi, kur par latu esot vislabads weeta, bet varot sehdet jau pat par dascheem desmit sāntimeemi. Un tagad latveeschu Walkas publīka esot leela kaimīnu kino apmekletaja. To fina arī kinischi ihpaschneeki un diivas reises nedelā, kad vien maina programmas, pat robejhas pahrejas punkts ir diivas stundas ilgak atwehris kā parašli.

Bes pirts. wehl wairak là bes fino zilwels ne-
war dñshwot, bet Walskà ari tás tilpat là nau. Tih-
ri là nu newaretu teift, là nau — ir tahda maja
tschoschina pee kapeem, bet tás ihypscheinels, là par
nelaimi adwentists, kas festdeenaš svehla un sawu
pirti turina tilai svehtdeenaš Un tad jau gandrihs
wissi godigi zilwelki nesot festdeenaš sawus nelishrumus
pahri u! Igauniju un par sawu naudu aistahjot tur.
Beidsamà laikà gan Walskà, dsird, ejot radees kahds
duhschigs patriots, kas nodomajis kertees pee grandi-
osas pirts ijbuhwes, neschehlojot schim noluhlam
Ls 40000. Kad tas nolis, tad ta nelishrumu nescha-
na pahri robeschai mitsees.

Balzeneeschi sīna wehl stahstīt, kā Igaunijā manufaktura lehtaka kā Latvijā. Neisem tad latveeschi manotees pahri ari pehz tās un tihstot kā nu mahzedami sev aplahrt, lai tilstu godam atpakat. Ahdas, apawi, galanterijas, drogu prezēs un kosmetika atkal Latvijā esot lehtaka un pehz tām tad nu sawukahrt dzenotees igauni. Tā tas eet kā karnevalsraibā rindā. Muhschigā mielešchanā un ūkreschanā — uj lepošchanos, uj posčhanos.

Jāzaka gan, ta ta lepojchānās ir weenā pavi-
sam sliktā slimība. Mūhsu tautā wina laidusi deesgan
dsilas un schuburainas jaunes, saehdufi lantschū weje-
ligo organismo kā laundabīgs andsejs. Pafudusī senā
weenkahrshiba, prasme išlīst apstahku robežchās. Gan
reisem stipri plahns, zaunipīhdīgs un sarahwees mo-
des tschokurā muhs tomehr kā selta kalus speesch ap-
gehrbīs, moka ari ehdeens un dsehreens, beesā puhde-
ra un ūminka fahrtā uſ ſejas — mehs wairš nesinam
kā gehrbtees, ko ehst un dsert, kā patiſt. Un luht,—
wīsai ūhai lepnibai, gresnibai un pohrmehribai kā
iſſalkuſi hījene, mehlīſſfahrusī, jono patak i materials,
i garīgs tuſchums un poſts. Deenās varonis tagad
ir politiſſkais andelmanis, Schwausts un Peetuka
Krustiņš, kas pahrkleedja latru nopeetnu un leeli-
schku darbīneeku. Wīsās malās pehrē un pahrdob,
taisa andeles. Kur gan Pestitajš? Waj teesham
wīnsh naw wehl augščami zchlees?

Mūhsu laimiki ildeenijschās dſihwēs prasībās ir
peetīgali. To eš labi atzeros no preeſſīkara laikem.
Sinu peerobesčās joſlos pagastos wairakas rentes
mahjas, kurās urkejās un plehjās latweeschi, bet pu-
leja laukā. Tad eenahza igauni, pagahja weenus otrs
gads, bet wini dſihwojo, pat wehl alſpirga. Jau tad
wini weda weenlahrīchaku dſihwi, laimigā fahrtā
prata atrast io idealo lihdīſſvaru starv cenehnuumeemi
un iſdewumeemi. Scho zildeno mahklu, zif dſirdeju
Waltā, wini laikam nebuhs aismirksuſhi ari tagad.
Nemsim laut ſihku, neezigu peemehrnu. Teiſhi, ſmar-
ſčās un puderi Latvija eſot Ichtaſi kā Igauņija. To
dſirdejuſi jauna igauneeite un, noſluwusi pee unums,
grīb panemt ſew laut pudera karbiņu. Wina eenahz
weikala un ūhī intereſetees par zemani, bet... aſ-

eet uelo nepanehmuſi. Wina oprehkina, ta iſdot ſaut
pahra latus pat puderi ir — „ſollis”. Jo, ia domā
igauneeite, bet to paſchu aprindu latweeete tai paſchā
weikala papraſa dauds dargaku puderi, aismakſā pat
to tſchetruſ latus un uſata ne peezi, jo winai taſ
nemas neleelas — „dahegi”. Bet nian, jaatīſhitas,
ta igauneeite bes pudera poliſh dauds labaſi.

(Turpmal wehl.)